

**Dobra
Szkoła**

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Podstawa programowa i ramowe plany nauczania

Warszawa, 30 listopada 2016

Koordynatorzy zespołów pracujących nad podstawą programową

- **mgr Izabela Ziętara** – biologia
- **mgr Blandyna Zajdler** – przyroda
- **dr hab. Elżbieta Szkurłat** – geografia
- **mgr Dariusz Bossowski** – fizyka
- **mgr Regina Pruszyńska, dr hab. Maciej Borodzik** – matematyka
- **prof. dr hab. Włodzimierz Suleja** – historia
- **dr hab. Andrzej Waśko** – język polski
- **mgr Dorota Dziamska** – wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna
- **dr Paweł Poszytek, dr Marcin Smolik** – język obcy nowożytny
- **dr hab. Maciej Kołodziejcki** – muzyka
- **mgr Witold Anusiak** – chemia
- **dr Anna Beata Kwiatkowska** – informatyka
- **prof. dr hab. Grzegorz Raczak** – edukacja dla bezpieczeństwa
- **dr hab. Urszula Dudziak** – wychowanie do życia w rodzinie
- **mgr Jolanta Grygoruk** – język mniejszości narodowej lub etnicznej
- **dr Aleksandra Klęczar** – język łaciński
- **dr Jacek Frydrych** – filozofia i etyka
- **dr hab. Piotr Załęski** – wiedza o społeczeństwie
- **dr hab. Marta Wieczorek** – wychowanie fizyczne
- **mgr Renata Mistrz** – język regionalny – kaszubski
- **dr Beata Gwóźdź-Lewińska** – plastyka i historia sztuki
- **dr Tomasz Rachwał** – przedsiębiorczość
- **prof. dr hab. Kazimiera Krakowiak** – dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- rozwijanie kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość;
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy

Kształcenie ogólne w podstawie programowej

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występowanie przed publicznością;
- efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi,
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- gotowość do twórczej i naukowej aktywności uczniów oraz zaciekawienie ich otaczającym światem;
- sprawne i odpowiedzialne posługiwanie się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w procesie uczenia się oraz w prezentowaniu własnych dokonań;
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- praca w zespole i społeczna aktywność;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

Podstawa programowa i ramowe plany nauczania

- Zgodnie z zapowiedziami prezentujemy dziś:
 - projekt podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów wszystkich klas szkół podstawowych,
 - ramowe plany nauczania do wszystkich typów szkół.
- Od 1 września 2017 roku nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego oraz ramowe plany nauczania będą obowiązywały uczniów klas I, IV, VII szkół podstawowych.
- W pozostałych klasach obowiązywać będzie dotychczasowa podstawa programowa.
- Przedstawiony projekt podstawy programowej przekazujemy do prekonsultacji, aby w grudniu br. skierować go do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych.

Nowe przedmioty

- Podstawa programowa uwzględnia elementy gier strategicznych oraz programowania, dostosowanych do wieku uczniów.
- Wprowadzamy **nowe przedmioty**:
 - geografia, biologia, chemia, fizyka – odpowiednio od V klasy szkoły podstawowej,
 - doradztwo zawodowe – od VII klasy szkoły podstawowej.
- W klasach II, III, V i VI w roku szkolnym 2017/2018, a następnie w klasach III i VI w roku szkolnym 2018/2019 **obowiązywać będzie dotychczasowa podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych.**

Podstawa programowa

- Podstawa programowa kształcenia ogólnego, jak i przygotowywane podręczniki są docelowe.
- Eksperti pracujący nad podstawą programową **uwzględnili różnice programowe** w podstawie programowej do chemii, fizyki, geografii, biologii w klasach VII-VIII dla tych uczniów, którzy we wcześniejszych latach uczyli się przyrody.

Przedmioty obowiązkowe w szkole podstawowej

- **W klasach I-III** – edukacja wczesnoszkolna,
- **Klasa IV** – język polski, język obcy nowożytny, muzyka, plastyka, historia, przyroda, matematyka, informatyka, technika, wychowanie fizyczne, zajęcia z wychowawcą,
- **Klasa V** – język polski, język obcy nowożytny, muzyka, plastyka, historia, matematyka, informatyka, technika, wychowanie fizyczne, zajęcia z wychowawcą, **geografia i biologia**,
- **Klasa VI** – język polski, język obcy nowożytny, muzyka, plastyka, historia, geografia, biologia, matematyka, informatyka, technika, wychowanie fizyczne, zajęcia z wychowawcą
- **Klasa VII** – język polski, język obcy nowożytny, muzyka, plastyka, historia, geografia, biologia, matematyka, informatyka, wychowanie fizyczne, zajęcia z wychowawcą, **drugi język obcy nowożytny, chemia i fizyka**,
- **Klasa VIII** – język polski, język obcy nowożytny, drugi język obcy nowożytny, historia, geografia, biologia, chemia, fizyka, matematyka, informatyka, wychowanie fizyczne, zajęcia z wychowawcą, **wiedza o społeczeństwie i edukacja dla bezpieczeństwa**,
- **egzamin ósmoklasisty**

Egzamin ósmoklasisty

- Egzamin ósmoklasisty będzie przeprowadzany z języka polskiego, języka obcego nowożytnego, matematyki oraz z jednego wybranego przez ucznia przedmiotu spośród: biologii, chemii, fizyki, geografii i historii. Uczeń/słuchacz będzie przystępował do egzaminu z tego języka obcego nowożytnego, którego uczył się w szkole jako przedmiotu obowiązkowego.
- W okresie przejściowym, w latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021, egzamin ósmoklasisty będzie obejmował język polski, język obcy nowożytny oraz matematykę.
- Terminy przeprowadzenia po raz pierwszy egzaminów:
 - **egzamin ósmoklasisty – od roku szkolnego 2018/2019;**
 - **egzamin maturalny dla absolwentów liceum ogólnokształcącego – od roku szkolnego 2022/2023;**
 - **egzamin maturalny dla absolwentów technikum – od roku szkolnego 2023/2024;**
 - **egzamin maturalny dla absolwentów branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwenci ośmioletniej szkoły podstawowej – od roku szkolnego 2023/2024.**

Ramowe plany nauczania

- **Rozporządzenie określa ramowe plany nauczania dla wszystkich typów szkół publicznych dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych.**
- **Ramowy plan nauczania zawiera:**
 - tygodniowy, a w szkołach dla dorosłych, semestralny wymiar godzin w danym typie szkoły przeznaczonych na realizację:
 - poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w toku których odbywa się edukacja wczesnoszkolna,
 - nauczania przedmiotów,
 - kształcenia zawodowego,
 - zajęć z wychowawcą

Ramowe plany nauczania

- **Ramowy plan nauczania zawiera również:**
 - wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na zajęcia edukacyjne prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz na zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności,
 - godziny do dyspozycji dyrektora szkoły nie mogą być przeznaczane na zwiększanie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
 - minimalny wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
 - minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

Ramowe plany nauczania

- Organ prowadzący szkołę na wniosek dyrektora szkoły będzie mógł przyznać **dodatkowe godziny** na dany rok szkolny, które będzie można przeznaczyć na:
 - okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
 - realizację następujących dodatkowych zajęć edukacyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów:
 - zajęć z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany obowiązkowo w szkole,
 - zajęć edukacyjnych, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;
 - naukę języka migowego.

Podstawa programowa

- **Powtarzamy rozwiązania dotyczące podziału na grupy** - obowiązkowo w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I i II stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum i szkole policealnej - jeśli liczba uczniów jest większa niż wskazano poniżej:
 - **informatyka** – liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej – nie więcej niż 24 uczniów;
 - **języki obce (obowiązkowe)** – w oddziałach nie więcej niż 24 uczniów;
 - nie więcej niż połowa godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z podziałem na grupy – **w przypadku konieczności prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych** – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;

Podstawa programowa cd.

- **Powtarzamy rozwiązania podziału na grupy także m.in.:**
 - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania dla zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, **w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;**
 - w przypadku prowadzenia kształcenia zawodowego na podstawie modułowego programu nauczania dla zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w modułowym programie nauczania dla zawodu;
 - na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, **liczącej nie więcej niż 26 uczniów**, z tym że:
 - jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych – liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub specjalnym określona w przepisach w sprawie ramowych statutów szkół publicznych.

Wymiar godzin dla poszczególnych przedmiotów

- Szczegółowy wymiar godzin dla poszczególnych przedmiotów został określony w załącznikach w zależności od typów szkół.
- Na przedmioty **w zakresie rozszerzonym** (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym) należy przeznaczyć na:
 - język polski, historię muzykę, historię sztuki, język łaciński i kulturę antyczną oraz filozofię – **po 8 godzin tygodniowo z każdego przedmiotu, w czteroletnim okresie nauczania,**
 - język obcy nowożytny, historię, wiedzę o społeczeństwie, geografii, biologię, chemię, fizykę, matematykę oraz informatykę – **po 6 godzin tygodniowo z każdego przedmiotu, w czteroletnim okresie nauczania.**

Harmonogram dalszych prac

- **30 listopada 2016** – prezentacja projektów podstawy programowej kształcenia ogólnego do szkół podstawowych i ramowych planów nauczania, **początek prekonsultacji**
- **do 9 grudnia 2016** – termin nadsyłania opinii i uwag dotyczących ramowych planów nauczania dla szkół podstawowych,
- **do 15 lutego 2017**– opublikowanie rozporządzenia dotyczącego ramowych planów nauczania,
- **luty 2017**– termin podpisania rozporządzenia w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,
- **luty 2017**– opublikowanie rozporządzenia dotyczącego podstawy programowej kształcenia ogólnego do szkół podstawowych, branżowej szkoły I stopnia oraz szkoły policealnej
- **do końca I kwartału 2017** – termin przedstawienia projektu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół II stopnia,
- **do końca I kwartału 2017** – termin przedstawienia projektu podstawy programowej kształcenia w zawodach dla branżowych szkół i techników.

Harmonogram dalszych prac

- Harmonogram dalszych prac:
 - **do końca czerwca 2017** – termin zakończenia konsultacji dotyczących podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceów ogólnokształcących, branżowej szkoły i technikum,
 - **do końca III kwartału 2017**– opracowanie projektu podstaw programowych dla pozostałych zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,
 - **do końca I kwartału 2018 roku** – publikacja rozporządzenia uwzględniającego podstawę programową kształcenia w pozostałych zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Opinie

- W ramach prekonsultacji zapraszamy do nadsyłania opinii do projektów podstawy programowej kształcenia ogólnego do szkół podstawowych oraz ramowych planów nauczania.
- Na opinie czekamy do 9 grudnia br.
- Opinie zgłaszać można mailem na adresy:
 - Podstawa programowa – e-mail: podstawaprogramowa@men.gov.pl
 - Ramowe plany nauczania – e-mail: ramoweplany@men.gov.pl
 - Telefon kontaktowy: Departament Podręczników, Programów i Innowacji MEN, tel. 22 3474 792

Dobra Szkoła

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

www.reformaedukacji.men.gov.pl